

planinski

V E S T N I K

REVIJA ZA LJUBITELJE GORA ŽE OD LETA 1895 >>>

PRILOGA PV 2012/12

Venec gora nad jezersko kotanjo

Bohinj

Gorazd Gorišek

3,00 €

9 47703350 434015

Kazalo

Biser Julijskih Alp	1
Naravna in kulturna dediščina	1
Bohinj in gore	3
Bohinjska planinska pot (BPP)	3
Planinske kočë	4
Kako v Bohinj	5
Vodniki	6
Zemljevidi	7

Opisi

1 Slap Grmečica	10
2 Možic, 1602 m, Slatnik, 1597 m, in Dravh, 1548 m, nad Soriško planino	12
3 Bogatin, 1977 m, in Mahavšček, 2008 m	16
4 Pršivec, 1761 m	18
5 Po Fužinskih planinah	20
6 Koča pri Triglavskih jezerih, 1685 m	22
7 Gore nad Dolino Triglavskih jezer	24
8 Kanjavec, 2568 m	25
9 Triglav, 2864 m	30

Besedilo: Gorazd Gorišek

Fotografije: Peter Strgar

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

planinski VESTNIK

Priloga revije Planinski vestnik, izhaja občasno

ISSN 0350-4344

Izdaja Planinska zveza Slovenije, Dvorakova 9, p. p. 214, 1001 Ljubljana

www.planinskivestnik.com

pv@pzs.si

Odgovorni urednik: Vladimir Habjan

Fotografija na naslovnici: Počiva jezero v tihoti ...

Fotografija na zadnji strani: Slap Savica

Biser Julijskih Alp

Popotniku, ki se za Bledom bliža ozki tesni Save Bohinjke, se na prvi pogled morda zazdi, da bo med Babjim zobom na jelovski in Galetovcem na poključski strani zmanjkalo sveta ali vsaj da naprej od tod ni nič zanimivega, temveč "samo" gozd in skale. A popotnik vztraja na udobni cesti. Vodi ga v ozko tesen, kjer na nasprotnem bregu opazi celo železniško progo. Torej "za devetimi gorami" vendarle nekaj je! In je res – Bohinj!

Pravijo, da so Bohinjci nekaj posebnega, posebnega seveda v tistem dobrem pomenu besede. Bohinj je edina občina v Sloveniji, ki nima imena po naseljeni vasi, kraju ali mestu. Zagotovo tudi največji delež njenih prebivalcev živi v edinem narodnem parku pri nas.

V Bohinju živi dobrih pet tisoč ljudi. Večina vasi leži na ravnem dnu Bohinjske kotline, ki jo gozdnata Rudnica deli na Zgornjo in Spodnjo (Bukovsko) dolino. Po slednji teče glavna prometna žila Bohinja iz največjega kraja (Bohinjske Bistrice) do jezera.

Južno stran Bohinja varuje visok greben Spodnjih Bohinjskih gora (Peči), ki se s sredogorskih vrhov nad Soriško planino čez Črno prst, Rodico in Vogel počasi dvigne do dvatisočakov (Vrh nad Škrbino, Tolminski Kuk, Mahavšček) nad prostranim turnosmučarskim rajem, Komno. Na Bogatinskem sedlu meja Bohinja odločno zavije na sever in družno z nekdanjo rapalsko mejo čez Kal, Plaski Vogel in Veliko Špičje objame Dolino Triglavskih jezer. Severozahodni branik Bohinja je Kanjavec, najvišje obzorje pa seveda varuje Triglav, ki nam, če ga pogledamo nekje z Velega polja, res pokaže nekakšne tri glave.

Med Triglavom in Bohinjskim jezerom je svet Fužinskih planin. Na tem območju je veliko vrhov, na katere ni segla markacija, a jih v tem vodničku ne bomo opisovali, saj je temu namenjena druga literatura, kjer najdemo veliko opisov tur s tega območja: na Debeli vrh, Škednjovec, Mišelj vrh ... Vzhodni del Bohinja zavzema majhna Nomenjska kotlina, za katero se Sava Bohinjka zoži v Sotesko.

Naravna in kulturna dediščina

Nemara največja naravna vrednota Bohinja so **vode**. Ne samo vsem dobro znano Bohinjsko jezero, okoli katerega se lahko sprehodimo, triglavska očesca, ki nam gori v rajski dolini s pomočjo sonca mežikajo v pozdrav, obljudeni slap Savice in korita Mostnice ... Bohinj je še mnogo, mnogo več! Skoraj iz vsake grape se na dno doline stekajo živahni potočki, ki na svoji poti premagajo velike višinske razlike. Še posebej v deževnih obdobjih lahko na njih občudujemo spoštovanja vredne slapove. Do njih ne vodijo stopnice ne galerije ne markacije. Še stezico bomo komaj našli ... Nekaj pa je slapov, ki jih poleg Savice velja izpostaviti: k slapu Mostnice v zatrepu

Bohinjsko jezero v objemu meglic

Voj pridemo mimo korit in čez senožeti iz Stare Fužine, slapova Ribnice in bližnji Ptončev slap so dostopni po poti iz Srednje vasi, do izvira Bistrice s slapom se lahko odpravimo iz zaselka Pozabljeno pri Bohinjski Bistrici, Grmečica je opisana v tem vodničku. Omenimo še posebneža, Govic, ki občasno "bruha vodo" iz globin Pršivca nad severno obalo Bohinjskega jezera.

Fužinarstvo je bilo mnogo stoletij ena od osnovnih dejavnosti Bohinjcev. Zadnji plavž je ugasnil leta 1891. Objekti, ki bi spominjali na to dejavnost, niso ohranjeni, je pa ostalo kar nekaj imen (Stara Fužina, Rudnica) ter Zoisova dvorca v Bohinjski Bistrici in Stari Fužini.

Pomembna dejavnost, ki živi še danes, je **planšarstvo**. Priporočam ogled Planšarskega muzeja v Stari Fužini, kjer je lepo prikazan pogled v zgodovino, če si želimo v živo ogledati to delo, pa se napotimo v Fužinske planine (izlet 5).

Tudi **gozdarstvo** je ena od dejavnosti, ki so bile v Bohinju pomembne nekoč in so še danes. Na nekdanje čase spravila lesa v dolino spominja Pantzova žičnica, bolj točno njena spodnja postaja, ki je ohranjena in na ogled ob cesti med Bledom in Bohinjem. Vozilo ustavimo v bližini prvega železniškega mostu čez Savo Bohinjko ob Blatnem grabnu pod Jelovico.

Pred vasjo Studor v Zgornji dolini je pod strmo steno istoimenskega vrha na ogled znamenita skupina topolarjev (kozolcev), v Oplenovi hiši pa je na ogled še veliko arhitekturnih posebnosti Bohinja.

V Bohinju stoji veliko cerkva, vsem pa je verjetno najbolj znana podoba sv. Janeza iz 15. stoletja na vzhodni strani Bohinjskega jezera, nad južno obalo pa se lahko ustavimo pri cerkvi sv. Duha.

Žal sta tudi Bohinj zaznamovali obe svetovni vojni. Še posebej krvava je bila prva. Na Komni bo planinec velikokrat naletel na ostanke nekdanjih vojaških objektov avstrijske vojske, ne nazadnje pa se bo tudi na planoto povzpел po vojaški prometnici. V Ukancu, blizu spodnje postaje gondol-

ske žičnice na Vogel, se lahko poklonimo žrtvam prve svetovne vojne ob ogledu vojaškega pokopališča. V Godčevem muzeju v Bohinjski Bistrici je med drugim na ogled spominska soba narodnega heroja Tomaža Godca, ki prikazuje Bohinj med drugo svetovno vojno.

Kdor se prvič pripelje v Bohinj, zagotovo ne spregleda dela Stojana Batiča, spomenika štirim srčnim možem Luki Korošču, Matevžu Kosu, Štefanu Rožiču in Lovrencu Willomitzerju, ki je bil postavljen ob dvestoletnici njihovega vzpona na Triglav. Stoji na hribčku v bližini sotočja Jezernice, ki priteče iz Bohinjskega jezera, in Mostnice.

Bohinj in gore

Gorništvo je bogato zapisano v zgodovini Bohinja. Poleg prvega vzpona na Triglav, ki je takrat veljal za prvovrstno alpinistično dejanje, je bila kasneje, v stoletju po osvojitvi naše najvišje gore, slovenska gorniška zgodovina še dolgo povezana z Bohinjem. Domači gorski vodniki so v gore spremljali številne turiste, med njimi Valentina Vodnika, njegovega soimenjaka Staniča, Karla Zoisa, njihova stranka je bil tudi znani botanik Belsazar Hacquet. Omeniti velja tudi, da je bilo prvo gorniško društvo, Triglavski prijatelji, prav tako ustanovljeno v Bohinju, in to že leta 1872! Na mestu današnjega Doma Planika so zgradili prvo kočo, Triglavski tempelj.

V Bohinju danes delujejo dve planinski društvi (Srednja vas in Bohinjska Bistrica), Društvo GRS Bohinj (od leta 1947) in alpinistični odsek Bohinj pri PD Srednja vas.

Bohinjska planinska pot (BPP)

Pobudnik ustanovitve BPP je bil učitelj iz Bohinjske Bistrice Egon Mihelič, oče znanega pisca vodnikov Tineta Miheliča. Pot so odprli leta 1977, posvečena pa je bila štirim srčnim možem, ki so pred skoraj natančno dvesto leti (26. avgusta 1778) prvi stopili na Triglav. Planinski društvi Bohinjska Bistrica in Srednja vas sta BPP v letu 2007 obnovili. Sestavljena je iz 36 točk planinskega dela poti in osmih težje dostopnih brezpotnih vrhov. BPP zajema vse gore nad

Razgledni paviljon pred slapom Savica

Bohinjem: od Ratitovca gre prek grebena Spodnjih Bohinjskih gora (Peči), Komne, Triglava in čez Fužinske planine do Pršivca. Dokazilo o prehojeni poti so žigi z vrhov in ostalih točk v posebni zgibanki, ki jo lahko dobimo v pisarni TD Bohinj na Ribčevem Lazu in v nekaterih planinskih kočah.

Planinske koč

Dom na Komni, 1520 m, PD Ljubljana-Matica, stalno odprt, telefon 01 231 26 45, mobilni telefon 040 695 783.

Koča na Doliču, 2051 m, PD Gorje, odprta v poletni sezoni, telefon 04 57 44 069, mobilni telefon 051 614 780.

Koča na Planini pri Jezeru, 1453 m, PD Integral, odprta junija do septembra, mobilni telefon 041 323 634.

Bregarjevo zavetišče na planini Viševnik, 1620 m, PD Drago Bregar, odprto od 9. junija do konca oktobra, telefon 031 270 884, mobilni telefon 041 522 769.

Koča pod Bogatinom, 1513 m, PD Srednja vas v Bohinju, stalno odprta od julija do septembra, junija občasno, mobilni telefon 040 645 865.

Koča pri Savici, 653 m, PD Ljubljana-Matica, stalno odprta od maja do septembra (aprila občasno), telefon 01 231 26 45, mobilni telefon, 040 695 787.

Koča pri Triglavskih jezerih, 1685 m, PD Ljubljana-Matica, stalno odprta od julija do septembra (junija in oktobra občasno), telefon 01 231 56 45, mobilni telefon 040 620 783.

Kosijev dom na Vogarju, 1054 m, PD Železničar Ljubljana, stalno odprt od julija do septembra, ostale mesece občasno, mobilni telefon 051 613 367.

Planinska koča na Uskovnici, 1154 m, PD Srednja vas v Bohinju, stalno odprta od junija do septembra, ostale mesece občasno, telefon 04 572 32 13, mobilni telefon 031 341 814.

Triglavski dom na Kredarici, 2515 m, PD Ljubljana-Matica, stalno oskrbovan od julija do septembra, ostale mesece nas sprejmejo meteorologi, telefon 04 531 28 64, mobilni telefon 040 620 781.

Dom Planika pod Triglavom, 2401 m, PD Gorje, stalno odprt od julija do septembra, junija občasno, telefon 04 57 44 069, mobilni telefon 051 614 773.

Vodnikov dom na Velem polju, 1817 m, PD Srednja vas v Bohinju, stalno odprt od julija do septembra, junija občasno, telefon 572 32 13, mobilni telefon 607 211.

Zasavska koča na Prehodavcih, 2071 m, PD Radeče, stalno odprta od julija do septembra, junija občasno, mobilni telefon 051 614 781.

Litostrojska koča na Soriški planini, 1307 m, telefon 041 879 267.

Cerkev sv. Janeza Krstnika ob Bohinjskem jezeru

Kako v Bohinj

Po gorenjski avtocesti se zapeljemo do izvoza Lesce, nato pa skozi Bled in ob Savi Bohinjki do Bohinjske Bistrice. Do Bohinjskega jezera oziroma Stare Fužine pridemo skozi Spodnjo dolino, lahko pa že pred Bohinjsko Bistrico zavijemo desno proti Pokljuki do vasi Jereka in se do Stare Fužine pripeljemo skozi vasi Zgornje doline.

Iz Ljubljane se zapeljemo v Škofjo Loko, skozi Selško dolino mimo Železnikov do Podrošča, desno na Sorico in čez prelaz Bohinjsko sedlo (Soriška planina) do Bohinjske Bistrice. Cesta je v celoti asfaltirana, je pa bolj ovinkasta od prve, vendar v poletnih mesecih, ko je med Lescami in Bledom velika gneča, bolj priporočljiva.

V Bohinj se lahko pripeljemo tudi čez Pokljuko in Jelovico, in sicer z Bleda čez Zatrnik, nato pa pri Mrzlem Studencu zavijemo levo in skozi Gorjuše ter Koprivnik dosežemo Jereko v Zgornji Bohinjski dolini. Za smer čez Jelovico moramo v Železnikih zaviti desno proti Dražgošam, a že v vasi Ribno zavijemo levo in čez Rovtarico (makadam) dosežemo cesto s Soriške planine malo nad Nemškim Rovtom. Cesta čez Jelovico je v zimskem času zaprta.

S Primorske strani se do Bohinja pripeljemo skozi Baško grapo. Na Petrovem Brdu zavijemo levo na Sorico, kjer se priključimo cesti, ki pripelje iz Selške doline.

Na železniško postajo Bohinjska Bistrica se lahko pripeljemo z Jesenic ali iz Nove Gorice skozi Baško grapo in Bohinjski predor, ki je s skoraj sedmimi kilometri najdaljši predor, ki je v celoti v Sloveniji.

Z Ukancem v zatrepu Bohinja (hotel Zlatorog) je vzpostavljena redna avtobusna proga z Bleda oziroma iz Ljubljane.

Vodniki

Tine Mihelič: Julijske Alpe, PZS, 2009.

Tine Mihelič: Bohinjske gore, Sidarta, 2001.

Andraž Poljanec: Bohinj, PZS, 2008.

Andrej Mašera: 55 zavarovanih plezalnih poti, Sidarta, 2011.

Vladimir Habjan: Brezpotja, Sidarta, 2009.

Vladimir Habjan: Manj znane poti slovenskih gora, Sidarta, 1999.

Andrej Stritar: 111 izletov po slovenskih gorah, Sidarta, 2002.

Urška in Andrej Stritar: Z otroki v gore, Sidarta, 1998.

Željko Kozinc: Lep dan kliče 1–4, Modrijan, 1999–2007.

Rok Kušlan: Slapovi, Sidarta, 2008.

Zemljevidi

Bohinjsko jezero, PZS, 1 : 25.000.

Triglav, PZS, 1 : 25.000.

Julijske Alpe, vzhodni del, PZS, 1 : 50.000.

Triglavski narodni park, PZS, 1 : 50.000.

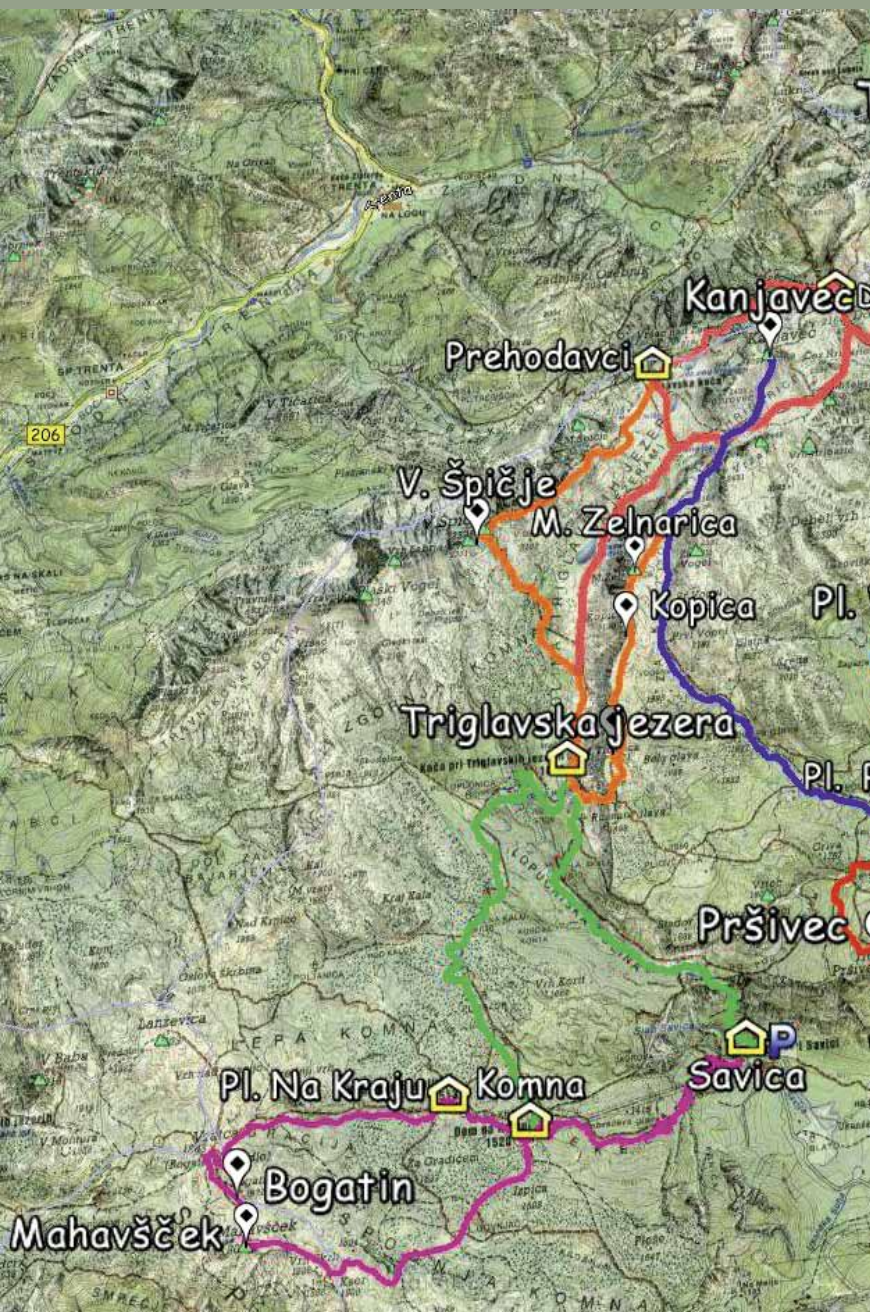
Bohinj, Sidarta, 1 : 25.000.

Gorenjska, Kartografija, 1 : 40.000.

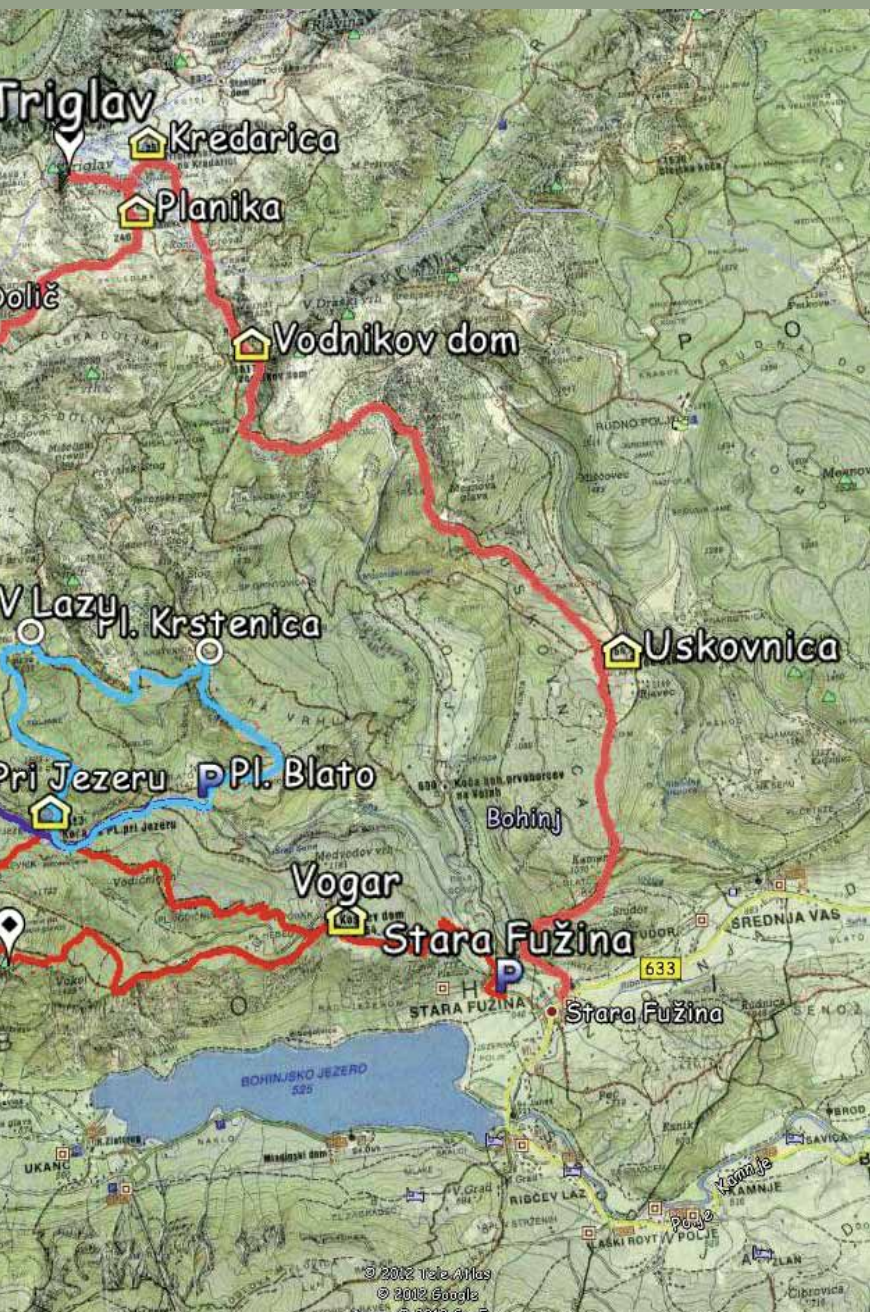
Julijske Alpe, Sidarta, 1 : 50.000.

Zgornja dolina z Rudnico, Bohinjskim jezerom in Studorjem z Vodnikovega razglednika, zadaj zasnežene Spodnje Bohinjske gore.

Zemljevid: Andrej Stritar

Opisi

1

Slap Grmečica

Bohinj krasijo številni slapovi. Grmečica ni ne najvišji ne najbolj znani slap v Bohinju. Skrit je pod severozahodnimi obronki Jelovice in pričakuje obiskovalce, ki po ravni cesti mimo vasi Nomenj drvijo proti "pravemu" Bohinju. Velja se ustaviti, stopiti korak vstran in si ogledati skriti dragulj, ki se iz temnih gozdov prekucne v nedrja Save Bohinjke. Pred leti je bil zagotovno eden izmed težje dostopnih slapov tega območja. Ne zaradi zahtevnosti poti, temveč zaradi sporov z lastniki zemljišč iz vasi Log. Leta 2010 je Gradbeno podjetje Bohinj zgradilo most čez Savo Bohinjko pri Nomenju in s tem pospravilo v zgodovino to, kot se je zdelo, nerešljivo težavo.

Zahtevnost: Nezahtevna označena pot. Pri prečkanju mostu nad slapom in ogledu korit nad njim (neoznačena pot) je posebno v mokrem potrebna previdnost zaradi nevarnosti zdrsa.

Nadmorska višina: 500 m

Višina izhodišča: 490 m

Višinska razlika: Je zanemarljiva. Če se po neoznačeni stezici povzpemo nad slap, znaša slabih 100 metrov.

Izhodišče: Parkirišče pri gostilni Pri Matičku v vasi Nomenj med Bledom in Bohinjsko Bistrico.

Časi: Izhodišče–slap Grmečica
30 min

Ogled korit nad slapom 30 min

Sestop 30 min

Skupaj 1.30 ure

Vzpon: Z izhodišča odidemo po makadamski cesti med železniško progo in glavno cesto v smeri Bleda. Po dvesto metrih zavijemo desno skozi podhod pod železnico. Na drugi strani proge se zopet obrnemo desno (zahodno) in kmalu pridemo do poligona za *paintball*. Od tod že zagledamo most čez Savo Bohinjko, ki je namenjen pešcem in kolesarjem. Prečkamo ga, na nasprotnem bregu pa smo kmalu na koncu gozdne ceste, ki se spremeni v prijetno pot ob

Slap Grmečica v zimskem okrasju

reki. Do slapu ni več daleč. To naznanja sotočje Bohinjke in Grmečice.

Tik pred tolmunom nas napis "prehod"

povabi prečno proti levi navzgor do betonskega mostiča nad slapom. Že z njega zagledamo spodnji del korit. Če se želimo spustiti do tolmuna spodnjega slapu, ki ga obkroža bel prod, na nasprotni strani mostička izberemo desno stezo. Kdor ima voljo, se lahko ob desnem (orografsko levem) bregu po ozki stezici povzpne do zgornjega dela korit, kjer je še nekaj lepih slapov. Malo višje v korita vstopajo ljubitelji soteskanja, ki Grmečico spoznajo še na drugačen način.

Sestop: Vrnemo se po isti poti. Komur je vzpon nazaj na mostič odveč, lahko ob nizki vodi s pomočjo naloženih kamnov prekorači potok Grmečico pod slapom.

Slap Grmečica

2 Možic, 1602 m, Slatnik, 1597 m, in Dravh, 1548 m, nad Soriško planino

Tam, kjer se na vzhodu končuje greben Spodnjih Bohinjskih gorá (Peči) in z njimi v obsežnih gozdovih postopoma utonejo skalnate podobe Julijskih Alp, se med sedlom Vrh Bače, čez katerega je nekoč držala glavna prometna povezava iz Baške grape v Bohinj, in skoraj enako visokim Bohinjskim sedlom dviga venec razglednih in lahko dostopnih vrhov, ki v vseh letnih časih vabijo, da jih obiščemo. Na razvodnici med Savo in Sočo se lahko povzpnejo na Slatnik, ki premore celo (severo)zahodni, 1609 m, in (jugo)vzhodni vrh, 1597 m, na Lajnar s kovinsko kupolo, bunkerjem s podzemnimi hodniki pod njo in razpadajočo kaverno na južnem pobočju ter Dravh (domačini iz Sorice ga imenujejo Travh).

Severno od glavnega grebena je še priljubljeni Možic, ki ga ravno tako "krasi" kupola z bunkerjem, blizu pa sta tudi Šavnik in Kor. Na slednjega lahko stopimo bolj mimogrede, medtem ko pristop na "dislocirani" Šavnik turo podaljša za dve uri.

Pod Korom sta velika kasarna, bolje rečeno tisto, kar je ostalo od nje, in kapelica. Velik vojaški objekt dandanes služi kot zavetišče za drobnico.

Ker je na vrhovih vse polno vojaških objektov, ki spominjajo na rapalsko mejo, se lahko ob ogledu podzemnih hodnikov, kasarn in drugih nemih prič minulega stoletja kar zamudimo in se na izhodišče vrnemo precej kasneje, kot smo sprva načrtovali.

Zahtevnost: Nezahtevna označena pot. Za ogled podzemnih hodnikov je nujno potrebna svetilka.

Nadmorska višina: Možic, 1602 m, Slatnik, 1597 m, Lajnar, 1549 m, in Dravh, 1548 m

Višina izhodišča: 1280 m

Višinska razlika: Približno 500 m (z dodatkom Šavnika slabih 800 m)

Izhodišče: Parkirišče na Soriški planini. Do sem se pripeljemo iz Bohinjske Bistrice na severni strani, z nasprotne strani pa vodi cesta iz Selške doline oziroma Baške grape.

Časi: Soriška planina–Možic 1.30 ure

Možic–Slatnik 30 min

Slatnik–Lajnar–Dravh 1 ura

Dravh–Soriška planina 30 min

Skupaj 4 ure

Možic prepoznamo po kupoli na vrhu.

Vzpon: Če želimo obresti celotni venec vrhov nad Soriško planino, je najbolje, da se najprej napotimo na Možic, 1602 m, po označeni poti, ki nas mimo Litostrojske koče, 1307 m, vodi po zložni dolinici na sedlo s kasarno pod Slatnikom in kapelico pod vrhom Kor, 1582 m. Sledi še malo vzpona, nato pa se začnemo spuščati. Levo je odcep za Črno prst, mi pa se povzpnejo na bližnji Možic z že od daleč vidno železno kupolo na vrhu. Vrnemo se na razpotje. Malo nižji jugovzhodni vrh Slatnika, 1597 m, lahko prečimo ali pa obidemo po udobni mulatjeri lučaj nižje. Nato sestopimo na sedlo pod Lajnarjem, 1549 m, se povzpnejo nanj in – če imamo voljo – nadaljujemo na Dravh, 1548 m. Tudi ta vzpon ni težaven.

Sestop: Na izhodišče se lahko vrnemo čez Lajnar ali pa jo s sedla med njim in Dravhom uberemo po "smučarski bližnjici".

Opomba: Kdor želi turi dodati še Šavnik, naj po sestopu z Možica krene proti sedlu Vrh Bače oziroma Črni prsti in na izravnavi južno pod Šavnikom opreza za desnim odcepom označene poti na bližnji vrh. Skozi gozd in čez vršne strme trave bo kmalu na najvišji točki.

S Slatnika se pobočja strmo spuščajo proti (megleni) Baški grapi.

Pod Slatnikom

3

Bogatin, 1977 m, in Mahavšček, 2008 m

Selimo se na severozahodni konec Spodnjih Bohinjskih gora, kjer kraljujeta Bogatin in Mahavšček. Morda je pretirano, da bi ju poimenoval enojajčna dvojčka, a vendarle je med gorama veliko podobnosti: približno enaka nadmorska višina, (ne)zahteven, a dolgotrajen vzpon, bližnje sosodstvo pa ju je združilo še v pravljici o Zlatorogu. Tudi imenoslovno sta si v nekateri literaturi precej blizu. Za Mahavšček najdemo zapis Veliki Bogatin, nižjemu sosedu pa dodajajo pridevnik Mali.

Bogatin je tudi zadnji vrh pred sedlom Vratca, kjer se z Lanževico začneja Triglavska skupina.

Krožno turo čez Bogatin in Mahavšček bodo dobro pripravljene planinci zmogli v enem dnevu, možno je prenočevanje v Domu na Komni in Koči pod Bogatinom. Pravo nasprotje obljudeni bohinjski oziroma komenski strani lahko doživimo, če se na vrhova odpravimo z južne, primorske strani, saj nad dolino Tolminke ni nobenega oskrbovanega zavetišča.

Zahtevnost: Nezahtevna označena pot. Na grebenskem delu je zaradi krušljivosti nujna previdnost. Tura terja dobro telesno pripravljenost.

Nadmorska višina: Bogatin, 1977 m, Mahavšček 2008 m

Višina izhodišča: 650 m

Višinska razlika: 1400 m

Izhodišče: Parkirišče pri Koči pri Savici (parkirnina). Do izhodišča pripelje asfaltirana cesta iz Ukanca (3 km).

Časi: Koča pri Savici–Dom na Komni 2.30 ure

Dom na Komni–Vratca–Bogatin–Mahavšček 2 uri

Mahavšček–Planina Govnjač–Dom na Komni 1.30 ure

Dom na Komni–Koča pri Savici 1.30 ure

Skupaj 8 ur

Pogled na Mahavšček in Bogatin s planine Na Kraju

Vzpon: Od Koče pri Savici mimo bližnjega gostišča stopimo na udobno izletniško pot, ki pelje k enemu od najbolj znanih slapov v Sloveniji. Ko se desno odcepi pot k slapu (v poletni sezoni pobirajo vstopnino), zagrizemo v strmino po nadvse udobni široki mulatjeri. Povezava je bila zgrajena med prvo svetovno vojno zaradi potreb avstrijske vojske. Čas nam krajšajo številni oštevilčeni okljuki in kratki pogledi na Bohinjsko jezero, ki je vedno globlje pod nami. Po skoraj petdesetih serpentinah se pot v Peklu kratko poravnava, kmalu pa spet zagrizemo v strmino in mimo vhoda v jamo pridemo do odcepa k Črnemu jezeru. Nadaljujemo po zgornji poti do naslednjega križišča (desno odcep v Dolino Triglavskih jezer) že čisto blizu Doma na Komni. Od njega nas loči le še kratek strm vzpon.

Od doma do planine Na Kraju s Kočo pod Bogatinom, 1513 m, je mimo spomenika (piramide) le četrtorni sprehod, nato pa sledimo udobni mulatjeri nad dolino Gracije do Vratc/Bogatinsko sedlo, 1803 m. S sedla se nam odprejo novi pogledi proti zahodu, proti Krnu. Naša pot se obrne levo in se kar pošteno postavi pokonci. Na slemenski uravnavi imamo dve možnosti: nadaljnji vzpon po grebenu, kjer moramo na skrotju nekajkrat poprijeti za skalo, ali pa sledimo prečni poti, ki Bogatin, 1977 m, obide po jugozahodni strani, in se s sedla med njim in Mahavščkom, 2008 m, povzpne na vrh. Z grebenskim prečenjem nadaljujemo do bližnjega Mahavščka.

Sestop: Sestopimo lahko po poti vzpona, priporočam pa, da do Doma na Komni, 1520 m, sestopimo čez planino Govnjač. Z Mahavščka nadaljujemo po grebenu proti jugovzhodu, Vrh Škrli, 1924 m, obidemo na komenski strani, nato pa na razcepu zavijemo levo navzdol (desno Tolminski Kuk). Skozi dolinico sestopimo do večje ravnice, z nje pa se svet kmalu prevesi proti obsežni kotanji planine Govnjač, ki jo dosežemo po prečni poti proti desni ali po široki mulatjeri, ki v loku pripelje do ostankov vojaških poslopij.

S planine nadaljujemo po mulatjeri v severovzhodni smeri. V bližini Doma na Komni izberemo levi odcep (desno Vogel). Nekaj metrov za razcepom mulatjero zapustimo in se čez strmo stopnjo povzpne do doma. Do izhodišča sestopimo po poti vzpona.

Bogatin in Mahavšček izpod Velike Babe

4

Pršivec, 1761 m

Če bi zapisal, da brez Pršivca ne bi bilo Bohinjskega jezera, bi morda zvenelo pretirano, a daleč od resnice tudi ni. Le kako bi sicer lahko rekli, da okras Bohinja valovi v globoki kotanji? Pršivčevih južnih strmali je kar za dobrih 1200 metrov! In to brez kakršne koli večje izravnave. Kdor se bo vzpona lotil po brezpotnem južnem pristopu, bo to zagotovo potrdil. Tudi po "navadni" poti je vzpon na Pršivec kar dober zalogaj, še posebej, če se na goro odpravimo pošteno – iz doline.

Pravijo, da je na Pršivcu najlepše jeseni, ko zláto zažarijo macesni, a lepo je tudi v drugih letnih časih. Pozimi je treba dobro paziti. Predvsem severna stran Pršivca je močno "preluknjana". Če želimo opazovati, kaj vse se "kuha" v njegovem podzemlju, moramo na obrežje Bohinjskega jezera priti v močnem deževju in upati, da bomo ugledali bruhanje Govica.

Zahtevnost: Nezahtevna označena pot z nekaj izpostavljenimi mesti v zgornjem delu. Ob slabi vidljivosti moramo biti pozorni na markacije, saj je teme Pršivca izven poti zelo težko prehodno. Tura zahteva dobro telesno pripravljenost.

Nadmorska višina: 1761 m

Višina izhodišča: 600 m

Višinska razlika: 1160

Izhodišče: Parkirišče na koncu Stare Fužine (parkirina).

Časi: Stara Fužina–Vogar 1.30 ure
Vogar–Pršivec 2.30 ure
Pršivec–planina Viševnik 45 min
Planina Viševnik–Planina pri Jezeru–Planina Vodični vrh–Vogar–Stara Fužina 3 ure
Skupaj 8 ur

Vzpon: S parkirišča sledimo cesti do izravnave z razpelom, kjer se levo navzgor odcepi markirana pot. Hodimo po kamnitem kolovozu, ki nas v nekaj serpentinah pripelje na rob planote (nedaleč levo so razgledišče, spomenik padlim in vzletišče jadralnih padalcev). V nadaljevanju smo kmalu pri prvih stanovih Vogarja in Kosijevem domu sredi planine.

Nad domom je razpotje. Zavijemo levo na kolovoz v smeri Pršivca (desno proti planini Blato in Planini

pri Jezeru). Sledi zložen vzpon proti zahodu mimo planine Hebat, 1193 m, in nekaj razglednih mest na Bohinjsko jezero. Za bližnjim koncem gozdne ceste, s pomočjo katere si lahko pot izdatno skrajšamo, se prava strmina šele začne. Čez Voket, 1489 m, se bližamo vršni zgradbi Pršivca. Ko čez ostro zasekano škrbino pogledamo v Ukanc, se začne zares. Največjo strmino obidemo na desni, pod vrhom sledi nekaj izpostavljenih prestopov čez gladke pečine. V družbi zadnjih macesnov dosežemo vrh.

Sestop: Vrnemo se lahko po isti poti, vendar predlagam krožno turo čez planino Viševnik, 1625 m. Sestop s Pršivca je sprva zložen, nato pa se strmo spustimo do vhoda v Majsko jamo na levi strani poti. Čez močno razčlenjen svet dosežemo planino Viševnik z Bregarjevim zavetiščem. Na razpotju izberemo desno pot, ki vodi proti Planini pri Jezeru, 1450 m. Najprej hodimo skoraj po ravnem, kasneje se pot bolj strmo spusti na planino. Po kolovozu proti planini Blato hodimo le nekaj minut, nato pa na razpotju krenemo desno navzgor. Skozi gozd se povzpne na razgibano sleme zahodno od Vodičnega vrha, 1621 m (levo razgleden pomol). Pot do vzhodnega roba planine Vodični vrh, 1486 m, poteka po levi strani planine. Skozi gozd sestopamo proti Vogarju, 1054 m. Tik nad planino prečimo gozdno cesto, pod njo pa stopimo na (jutranjo) pot, ki nas proti levi pripelje do bližnjega Kosijevega doma in naprej v dolino. Pot v dolino lahko skrajšamo tako, da približno na polovici zavijemo desno na neoznačeno pot in sestopimo čez gozdat grebenček Planica, 717 m. Na asfalt stopimo nekoliko nižje kot zjutraj. Do parkirišča je le še nekaj korakov.

Fužinske planine s pobočij Pršivca. Zadaj levo se dviga Triglav.

5

Po Fužinskih planinah

Med Dolino Triglavskih jezer na zahodu, Vojami na vzhodu, Debelim vrhom na severu in kotanjo Bohinjskega jezera na jugu je svet Fužinskih planin, svet, kjer se je pisala zgodovina bohinjskega planšarstva.¹ Bilo je že pred izumrtjem, v zadnjih letih pa se spet oživlja. Visokogorska kraška planota s posejanimi planinami v kotanjah leži večinoma na gozdni meji. Če skrenemo s poti, se lahko hitro znajdemo v težko prehodnem svetu. Veliko objektov na planinah ni več namenjenih planšarstvu, še vedno pa lahko v poletni pašni sezoni podoživimo nekdanje vzdušje.

Če želimo, lahko turo po Fužinskih planinah zastavimo bolj velikopotezno. Začnemo na parkirišču za Staro Fužino, se sprehodimo po izletniški poti skozi korita Mostnice, tik pred Planinsko kočjo na Vojah prečimo gozdno cesto in se po markirani stezi povzpemo na planino Krstenico. Nadaljnja pot je enaka spodaj opisani, le zaključek ture je drugačen. S Planine pri Jezeru ne sestopimo na planino Blato, temveč na dobri polovici zavijemo levo proti Vogarju, z njega pa po kamnitem kolovozu ali stezi ob njem sestopimo do Stare Fužine. Tura je seveda daljša.

Zahtevnost: Nezahtevna označena pot. Med planino Blato in Krstenico markacij ni, a je pot dobro vidna. Od Krstenice do Planine V Lazu lahko na pomanjkljivo markirani poti zaidemo na stezice, ki jih je shodila živina.

Nadmorska višina: Najnižja planina je Blato, 1088 m, najvišja pa Krstenica, 1655 m.

Višina izhodišča: 1100 m

Višinska razlika: približno 700 m

Izhodišče: Parkirišče pred planino Blato (cestnina). Na izhodišče pripelje delno asfaltirana cesta iz Stare Fužine (8 km).

Časi: Blato–Krstenica 1.30 ure
Krstenica–Planina V Lazu 1 ura
Planina V Lazu–Dedno polje 1 ura
Dedno polje–Ovčarija 30 min
Ovčarija–Planina pri Jezeru 30 min
Planina pri Jezeru–Blato 30 min
Skupaj 6 ur

Vzpon: S parkirišča se mimo zapornice odpravimo proti planini Blato, 1088 m, a že pred njo krenemo desno na stezo in s pomočjo jeklenice po polici prečimo izpostavljeno pobočje. Zahtevnega dela je hitro konec. Steza pripelje do kolovoza z Blata na planino Krstenica, 1655 m, prečka kolovoz in se vzpenja ob njem, višje pa zavije levo ter čez nekaj strmih stopenj pripelje do

¹ V literaturi najdemo tudi zapis Fužinarske planine.

Jesen na planini Krstenica

lovske kočice (v bližini razgledišča). Za lovsko kočico kmalu stopimo iz gozda, se priključimo kolovozu in že smo na travnikih Krstenice.

Proti Planini V Lazu, 1560 m, gremo jugozahodno. Sestopamo nad veliko kotanjo, ki loči pašnike Krstenice od Ogradov. Pod njimi dosežemo gozdat preval, kjer se pot obrne proti severozahodu. Nadaljujemo (desno neoznačena stezica na Ograde, možic) do razpotja (levo pot z Blata) in sestopimo na Planino V Lazu, 1560 m.

Z Laza sledimo poti proti Planini pri Jezeru, 1450 m, v dno koritaste doline Poljane. Iz nje zavijemo desno in se čez precej strmo pobočje povzpemo na gozdat hrbet, ki se spušča s Krede. Na neizrazitem sedlu se pot prevesi proti planini Dedno polje, 1560 m. Na križpotju stopimo na pot, ki vodi proti Planini pri Jezeru. Kolovoz je sprva zložen, pred Jezerom pa postane strm in je tak do prvih stanov. Po širokem kamnitem kolovozu se vrnemo na Blato.

Planina V Lazu z Debelim vrhom na desni

6

Koča pri Triglavskih jezerih, 1685 m

Na obrežju Dvojnega jezera pod stenami obeh Tičaric v dolini Zajezeram stoji Koča pri Triglavskih jezerih, cilj marsikaterega ljubitelja gorskega sveta. Koča je tudi primerno izhodišče za visokogorske ture v okolici, saj so pristopi iz doline (pre)dolgi za enodnevne pohode na dvatisočake. V poletni sezoni je, kljub mogočnosti stavbe, kar težko najti prosto posteljo.

Na tem mestu je stala ena prvih koč v naših gorah. Prvi bivak je Žiga Zois postavil leta 1785 (sedem let po prvem vzponu na Triglav), prava koča pa je bila zgrajena dobrih sto let kasneje in nato velikokrat povečana. S prečenjem na Komno bomo izvedli lepo krožno turo.

Zahtevnost: Zahtevna označena pot. Najtežji del je prehod čez Komarčo, kjer je treba biti v poletni sezoni še posebej previden zaradi množice pohodnikov. Ni primerna v mokrem in v snegu.

Nadmorska višina: 1658 m

Višina izhodišča: 650 m

Višinska razlika: 1000 m

Izhodišče: Parkirišče pri Koči pri Savici (parkirnina). Do izhodišča pripelje asfaltirana cesta iz Ukanca (3 km).

Časi: Koča pri Savici–vrh Komarče 1.30 ure

Vrh Komarče–Koča pri Triglavskih jezerih 1.30 ure

Koča pri Triglavskih jezerih–Dom na Komni 2.30 ure

Dom na Komni–Koča pri Savici 1.30 ure

Skupaj 7–8 ur

Vzpon: Od Koče pri Savici krenemo čez most nad sotočjem Male in Velike Savice, na drugi strani pa smo proti desni kmalu na razpotju. Zavijemo levo navzgor in se vzpenjamo proti skalni zapori. Pred pravo strmino je levo odcep k izvira Savice. Obisk izvira je priporočljiv, vendar moramo biti previdni, ker je pobočje zelo izpostavljeno.

Nad razcepom se pot začne strmo vzpenjati in ne pojenja vse do razglednega roba vrh sten. Pot je speljana čez slikovite prehode ter dobro nadelana in zavarovana, a nekajkrat ozka in izpostavljena, da ni ravno za vsakogar.

Na vrhu Komarče nas sprejme gozdnata dolinica. Prvi dragulj, Črno jezero, ni več daleč. Tik pred njim se v desno odcepi pot na planino Viševnik, mi gremo levo nad severno obalo jezera do še enega odcepa, tokrat v levo proti Domu na Komni. V isti smeri (severozahod) se zložno vzpenjamo skozi Lopučniško dolino. Iz globokega gozda komaj kdaj zagledamo gore nad Zgornjo Komno. Pod previsnimi stenami je dober studenec. Malo naprej pri Beli skali zavijemo desno in se povzpne stopnico višje. Ko stopimo iz gozda, zagledamo Malo Tičarico, 2071 m. Do Dvojnega jezera s kočo ni več daleč.

Sestop: Lahko se vrnemo po isti poti ali pa izberemo drugo, lažjo pot čez Komno. Od koč se napotimo na zahodno stran Dvojnega jezera in se po poraščenem hrbtu v nekaj zavojih spustimo v zgornji del Lopučniške doline. Nadaljujemo po poti (desno preval Velika vrata in Trenta) in v zložnem vzponu dosežemo razgiban kraški svet nad Kosovo konto. Čez planotast svet pod Kalom, kjer je bila nekoč planina, dosežemo koritasto dolino Razor. Na razpotju zavijemo desno (levo Koča pod Bogatinom) in čez poraščeno planoto pridemo na mulatjero nekaj minut pod Domom na Komni. Po označeni poti sestopimo do Koče pri Savici.

Koča pri Triglavskih jezerih z Velikim Špičjem v ozadju

7 Gore nad Dolino Triglavskih jezer

Stopili bomo v visokogorski svet nad Kočo pri Triglavskih jezerih. Kljub višjemu izhodišču bo tura zelo dolga, a nam jo bodo krajšali pogledi na gorska očesca rajske doline. Komur je krog po obeh straneh predolg, lahko po prečanju Velikega Špičja prespi v Zasavski koči na Prehodavcih ali pa lagodno sestopi mimo Velikega jezera oziroma Ledvičke do kočice in naslednji dan obiše še Tičarici (Velika je zelo težko dostopna), Kopicico in obe Zelnarici. Obe koči imata v bližini zimsko sobo, kar olajša pristope jeseni in pozimi.

Tako Veliko Špičje kot gore na nasprotni strani doline imajo dva popolnoma različna obraza. Severozahodno ostenje Špičja strmo pada proti Dolu pod Plazmi, medtem ko je jezerska stran precej zložnejša, čeprav tudi ne brez strmih mest. Podobno je na drugi strani. Vzhodna pobočja nad Dolino za Kopicico so zložnejša, precej drugače je nad jezeri. Kdo ne pozna divje podobe Zelnarice z okrasjem Zelenega jezera ali pa previsnega trebuha Kopicice in strmih Tičaric nad Dvojnim jezerom?

Zahtevnost: Zahtevna označena pot. Priporočam čelado in precejšnjo mero previdnosti na grebenu in mokrih travah. Opisana tura je zelo dolga, terja izurjenega in kondicijsko dobro pripravljenega gornika.

Nadmorska višina: Veliko Špičje, 2398 m, Velika in Mala Zelnarica, 2310 in 2320 m,² Kopicica, 2190 m, Velika in Mala Tičarica, 2092 in 2071 m.

Višina izhodišča: 1685 m

Višinska razlika: približno 1300 m

Izhodišče: Koča pri Triglavskih jezerih. Do sem pridemo od parkirišča pri Koči pri Savici po označenih poteh čez Komarčo ali Komno (podrobno pri izletu št. 6).

Časi: Koča pri Triglavskih jezerih–Veliko Špičje 2.30 ure
Veliko Špičje–Zasavska Koča na Prehodavcih 2 uri
Zasavska Koča na Prehodavcih–Koča pri Triglavskih jezerih 4 ure
Koča pri Triglavskih jezerih–Komarča–Koča pri Savici 2.30 ure
Skupaj 11–12 ur

² Ponekod sta v literaturi nadmorski višini Zelnaric zamenjani.

Velika in Mala Tičarica nad Dvojnim jezerom

Greben proti Velikemu Špičju od Zelenega jezera

Vzpon: Od Koče pri Triglavskih jezerih se po "magistrali" napotimo proti severu. Pol ure nad kočo se levo odcepi pot Stanka Kosa na Veliko Špičje. Višje se svet strmo vzpne. Na pomoč nam priskočijo jeklenice in povzpnemo se čez vznožne pečine, nato pa vijugamo po stezici čez strme trave, ki se pod vrhom vedno bolj umikajo skalovju. Na greben stopimo nekoliko desno od vrha. Zadnji metri so skupni s potjo od Zasavske koče.

Pred nami je eden najlepših grebenov v Julijskih Alpah. Varoval na poti proti Prehodavcem ni veliko, čeprav pot ni najlažja. Steza se mestoma vije prav po grebenski rezi. Nekaj vmesnih vrhov pot obide večinoma po jezerski strani, hodimo pa tudi nad trentskimi prepadi. Z Malega Špičja, 2312 m, sestopimo in mimo Zadnje Lope dosežemo razbrzdane kraške pode, čez katere nas zanesljive markacije pripeljejo do Zasavske koče.

S Prehodavcev sestopimo do Zelenega jezera. Pri njem zavijemo levo proti Hribaricam do desnega odcepa, ki nas pod stenami Vršakov pripelje na preval Vrata, 2192 m, med Zadnjim Voglom, 2327 m, in Veliko Zelnarico, 2310 m. Markirana pot se slednji izogne in se povzpne na sedlo med obema

Vzhodna veriga nad Dolino Triglavskih jezer, spodaj Veliko jezero (Ledvička)

Velika Zelnarica

Zelnaricama, a je tudi Velika, ki je po nadmorski višini nižja od Male Zelnarice, 2320 m, razmeroma lahko dostopna po vzhodnem pobočju. Na Malo Zelnarico pripelje pot s severovzhodne strani.

Z Male Zelnarice sestopimo proti jugu. Pred Kopicco, 2190 m, postane greben zahtevnejši, a se nato omili. Vrh Kopicice se izognemo po levi strani, a skok nanjo je zelo kratek in nezahteven.

Med nadaljnjo hojo po razgibanem grebenu nam pozornost pritegne nov vrh, Velika Tičarica, 2092 m. Tudi njo obidem po vzhodni strani, vzpon nanjo pa je zelo zahteven, brez markacij in varoval.

Ko po strmem pobočju obidem Veliko Tičarico, nas oznaka povabi na Malo Tičarico, 2071 m. Markacije nas povedejo na zelo razgleden vrh. Z Male Tičarice se vrnemo na prečno pot, sestopimo na rušnato sedelce in se čez Štapce, 1851 m, s pomočjo varoval vrnemo do kočice. Če imamo avto pod Komarčo, nas čaka še dolga pot.

8

Kanjavec, 2568 m

Če je Triglav najvišji vrh Slovenije, Kanjavcu pritiče turno-smučarsko prvenstvo. Pozimi in zgodaj spomladi na njegovih južnih pobočjih veselo vijugajo ljubitelji belih poljan, saj ima smučar na vrhu lepo število možnosti. Poleti se številni obiskovalci Triglava le redko spomnijo na Kanjavec, čeprav hodijo čez Hribarice le "korak" pod njim, izkušenejši pa lovijo sapo nad prepadi njegovega severnega ostenja, najvišjega pri nas, preko katerega vodi zelo zahtevna pot Prehodavci–Dolič. Vendar je Kanjavec visoka, zelo razgledna in lahko dostopna gora, vsekakor vredna, da ji namenimo samostojni obisk. Če s turo začnemo na "povišanem" izhodišču planine Blato, bomo z njo lahko čisto spodobno opravili v enem dnevu.

Kanjavec je dvoglava gora. Zahodni vrh, na katerega markacije (še) niso segle, je po nekaterih zapisih celo meter višji. Vzpon nanj ni zahteven (lahko brezpotje) in je kratek – le nekaj minut z označenega vzhodnega vrha.

Zahtevnost: Nezahtevna označena pot. Tura je dolga in terja dobro fizično pripravljenost.

Nadmorska višina: 2568 m

Višina izhodišča: 1100 m

Višinska razlika: 1470 m

Izhodišče: Parkirišče pred planino Blato (cestnina). Na izhodišče pripelje delno asfaltirana cesta iz Stare Fužine (8 km).

Časi: Planina Blato–Planina pri Jezeru–Planina Dedno polje
1.30 ure

Planina Dedno polje–Dolina Za Kopico–Vrata–Kanjavec
4 ure

Sestop 4 ure

Skupaj 9–10 ur

Vzpon: S planine Blato, 1088 m, se po širokem kolovozu povzpemo na Planino pri Jezeru, 1450 m. Do Dednega polja v kotanji sto višinskih metrov višje se "glavna prometnica" kar dobro zoži. Naša smer bo še naprej severozahod. Sprehodimo se čez planino, nato pa se čez strmo stopnjo povzpemo v dolino Za Kopico. Značilno podobo vrha, po katerem ima dolina ime, nekaj časa gledamo pred seboj. Na prevalu Vrata, 2192 m, se obzorje odpre, pogled splava na očesca zgornjega nadstropja doline Zajezeram in na okoliške gore. Pod stenami Vršakov prečimo do "triglavske magistrale" Prehodavci–Dolič. Tik nad nami zapira obzorje jugozahodna rama Kanjavca, ki nosi zanimivo ime – Poprovec, 2495 m. Zavijemo desno na Hribarice. Na prevalu krenemo levo in do vrha Kanjavca sledimo lahko prehodnemu jugovzhodnemu grebenu. Z najvišje točke pogled zdrse tja čez, na Primorsko. Stojimo vrh najvišje stene pri nas.

Mišeljski Konec in Kanjavec z Mišeljskega grebena

Sestop: Če imamo vozilo na planini Blato in se želimo držati markacij, drugače kot po isti poti – z izjemo kratkega vršnega dela, ki nas na romarsko pot dostavi zahodno od Hribaric – ne bo šlo, sicer pa je možnosti sestopa s Kanjavca v Bohinj veliko.

Kanjavec z gladino Velikega jezera (Ledvičke)

9

Triglav, 2864 m

Se spomnite, kdaj ste prvič uzrli Triglav? Je bilo to nemara iz Bohinja? Če se gornik še v temi vozi čez Gorenjsko in ob svitu zavije v globoko tesen Save Bohinjke, očaka zagleda, "še" ko skozi Spodnjo Bohinjsko dolino hiti proti jezeru. Malo pred Ribčevim Lazom se je treba dobro nagniti naprej, pogledati navzgor in značilna podoba Triglava z juga se pokaže pred očmi – dobrih 2300 metrov višje!

Našo tridnevno triglavsko pot bomo začeli na vzhodu in jo na zahodu, po sestopu skozi Dolino Triglavskih jezer, zaključili. Spoznali bomo blažjo južno stran visoke gore, ki pa tudi ni brez strmih mest. Velja pripomniti, da so triglavske kočice izven glavne sezone zaprte, a se lahko gornik, ki mu udobje ni glavna stvar, brez težav zadovolji s postrežbo meteorologov na naši najvišji postojanki ter s spanjem v zimskih sobah pri večini zavetišč, mimo katerih bo hodil. Primernejšega začetka vzpona na Triglav pri spomeniku prvopristopnikov bi si skoraj ne mogli zaželeli.

Mogočna troglava podoba Triglava nad Velim poljem

Zahtevnost: Zelo zahtevna označena pot. Tura je dolga in terja dobro fizično pripravljenost. Priporočljiva je čelada, za manj izkušene tudi varovanje z vrvjo. Opozarjam, da je pot čez severno ostenje Kanjavca dolgo v poletje zasnežena, zato so cepin in dereze, poleg čelade in (samo)varovalnega sistema, obvezna oprema vsakega odgovornega gornika!

Nadmorska višina: 2864 m

Višina izhodišča: 530 m

Višinska razlika: približno 2500 m

Izhodišče: Ribčev Laz na vzhodni strani Bohinjskega jezera.

Časi: Ribčev Laz–Stara Fužina–Uskovnica 2 uri

Uskovnica–Vodnikov dom–Kredarica 5.30 ure

Prvi dan 8 ur

Kredarica–Triglav 1.30 ure

Triglav–Dom Planika–Koča na Doliču–Zasavska koča na Prehodavcih 4.30 ure

Drugi dan 6.30 ure

Zasavska koča na Prehodavcih–Koča pri Sedmerih jezerih 1.30 ure

Koča pri Sedmerih jezerih–Komarča–Ukanc 3 ure

Tretji dan 5 ur

Skupaj 18–20 ur

Vzpon: Iz Ribčevega Laza gremo čez most mimo cerkve sv. Janeza v Staro Fužino, nato mimo Zoisove graščine do Hudičevega mosta, pred njim krenemo desno navzgor na strmo pot, ki se od korit Mostnice vzpenja po zahodnem pobočju Studora, 1002 m. Vmes prečkamo kolovoz, višje se pot položi in pripelje na Preval, 893 m. Skozi gozd sledimo markacijam do gozdne ceste, ki sem pripelje iz Srednje vasi. Serpentine odrežemo po bližnjicah, nato čez planino Lom, 1076 m, za katero se pot razcepi, pridemo po cesti ali po poti na levi do Koče na Uskovnici, 1154 m.

Z Uskovnice se čez travnike severovzhodnega roba planine in po kolovozu zložno vzpenjamo proti planini Konjščici, 1438 m. Od tu nadaljujemo do kotanje Jezerce ter se levo povzpnejo na Studorski preval, 1892 m, kjer se nam odpre pogled na Spodnje Bohinjske gore (Peči). Sledi dolga prečnica pod Toscem, 2275 m, skoraj po plastnici. Ko se čez prepadno, a dovolj široko polico bližamo Vodnikovemu domu, zagledamo – Triglav! Za domom sledimo zavarovani polici pod Vernarjem, nato pa po zavarovanih strmih stopnicah stopimo na Konjsko sedlo, 2020 m.

S sedla se pot proti Kredarici, 2515 m, požene prečno navzgor čez številne grape (nekaj varoval). V bližini Vrha Snežne konte se združimo s planinci, ki pridejo iz Krme. Do bližnjega Triglavskega doma se povzpnejo v ključih čez gruščnat hrbet Kalvarije. Od kočke kratko sestopimo, nato se dvignemo do zelo zahtevnega dela poti, kjer nas zanesljiva varovala popeljejo daleč proti levi v steno Malega Triglava, 2725 m (zelo izpostavljeno). Višje se svet položi in smo na Malem Triglavu. Greben, nekoč strah in trepet pohodnikov, je danes izdatno zavarovan, zato je hoja, zavedajoč se, kje smo in kam smo

Vodnikov dom s Triglavom

Proti vrhu Triglava. Zadaj zid nad Krmo (Mali in Veliki Draški vrh ter Tosc).

namenjeni, razmeroma lahka. Tudi številne spominske plošče naj nas ne strašijo preveč. Pod vrhom nas čaka še nekaj strmih odsekov. Ko hodeč mimo Staničevega zavetišča zagledamo Aljažev stolp, si resnično lahko oddahnemo.

Sestop: Do Malega Triglava se vrnemo po isti poti. Na razcepu zavijemo desno proti Planiki, 2401 m. Pot je lažja od tiste s Kredarice, a vendarle terja zvrhano mero previdnosti. Sprva sestopamo po odprtem svetu, nižje pa zavijemo desno v strm žleb (Triglavski vrata). Pod njim je svet še vedno zahteven. Strme pečine se izmenjujejo z drobljivimi ploščami. Noge lahko "spustimo" tik pred sedlom pod Planiko.

Z Ledin proti Doliču najprej sestopimo po melišču, potem smo na zavarovani polici pod Rjavcem, 2560 m, in v nadaljevanju pod vznožjem Šmarjetne glave, 2358 m. Na sedlu Dolič, 2164 m, nas bo podrt mejnik spomnil na nekdanjo rapalsko mejo. Do bližnje kočice ni več daleč.

Do Prehodavcev, 2071 m, imamo dve možnosti: lahko prečenje Hribaric ali zelo zahtevno pot Mire Marko Debelakove čez severno ostenje Kanjavca, 2569 m. Kdor je utrujen in bi rad šel samo še domov, se bo povzpел na Hribarice in z njih sestopil do Zasavske kočice, komur pa so triglavske strmine komaj potešile prvo lakoto po zelo zahtevnih poteh, se bo z Doliča napotil iskati prepade nad Zadnjico in triglavsko-jezersko magistralo spet dosegel onkraj Vršaca.

Odslej naprej bomo šteli, jezera namreč. Med Prehodavci in razglednim robom nad Komarčo nas čakajo številni dragulji, ki jih v našem apnenčastem visokogorskem svetu ni ravno v izobilju. Koliko se bomo med hojo po dolini ustavljali, je odvisno od vremena, družbe, utrujenosti in najbrž še marsičesa. Vendar si nekaj zapomnimo: čaka nas še sestop čez Komarčo (glej izlet št. 6), ki zahteva popolno zbranost.

